

ҚОРАҚАЛПОҚ ТИЛИНИ ҰҚИТИШДА АХБОРОТ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИДАН ФЙДАЛАНИШ САМАРАДОРЛИГИ

Жиемуратова Айжамал Сагинбаевна

ARTICLE INFO.

Калит сўзлар: ахборот технологиялари, интернет, ёзув машинаси, электрон китоб, Kahoot.

АННОТАЦИЯ

Мақолада умумтаълим муассасаларда қорақалпоқ тилини ўқитишда ахборот технологиялардан фойдаланиш, эришиладиган натижалар ҳақида сўз боради.

<http://www.gospodarkainnowacje.pl/> © 2023 LWAB.

Маълумки, фан ва техника жадал суръатлар билан ривожланаётган бугунги кунда кўплаб илмий билимлар, тушунча, тасаввурлар ва ахборотлар ҳажми кескин ортиб бормоқда. Бу бир томондан фан ва техниканинг янги бўлимлари ва соҳаларининг шаклланишини таъминлаётган бўлса, иккинчи томондан, фанлар орасида ҳукмрон бўлган чегараларни бузиб, интеграция жараёнини жадаллаштиришни талаб этади. Битта фанни ўқувчига ўргатиш учун бошқа фанни ҳам ўзлаштириш фан ва техниканинг янгиликларидан бохабар бўлиш замон талаби.

Она тили барча фанларни ўрганиш учун калит вазифасини бажаради. Ривожланган жамиятда инсонлар ижодкорлар, мутафаккирларга яна да купроқ муҳтож бўлади. Шу сабабдан ҳам умумтаълим муассасаларида она тили ва адабиёти фанига бошқа фанлардан купроқ дарс соатлари ажратилади. Бу ўқув фанлари ўқувчининг бошқа фанларни ўзлаштириш қобилиятини яна да оширади.

Қорақалпоқ тили ва адабиёти фанининг асосий мақсади ўқувчиларда билим олишга, фанга ва китобларга қизиқишни уйғотишдир. Шу сабабли ҳам педагоглар доимо янгилик билан шуғилланиши, дарсларни мазмунли, қизиқарли, самарали ва замонавий ташкиллаштириши керак.

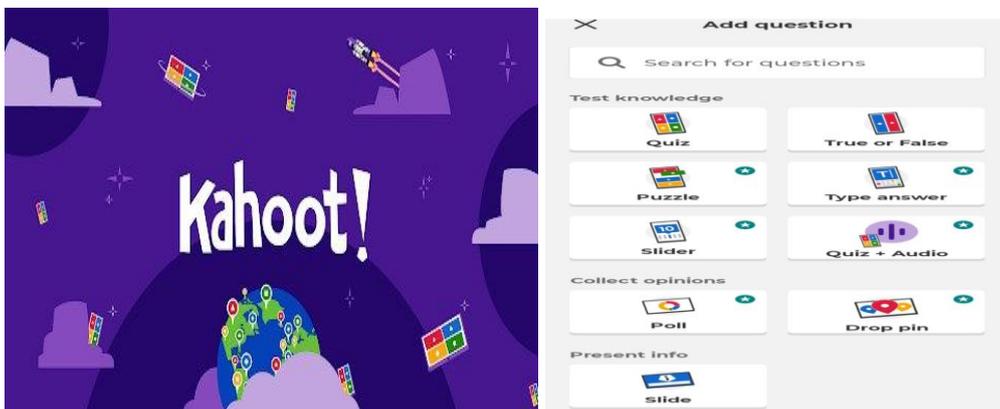
Дарс ёрқин, ҳиссий, эса қоларли бўлиши лозим. Мавзуни туғри тушинтириш, ҳар бир ўқувчини ўқув жараёнига жалб этиш ва ўрганишга индивидуал ёндашувни амалга ошириш зарур. Шундагина болаларга берилган билимлар узоқ вақт эса қолади ва уларнинг бутун келажагига таянадиган мустаҳкам пойдеворга айланади. Самарали усулларни излашда компьютер технологияларидан фойдаланиш зарурияти пайдо бўлади. Дастлаб компьютердан «ёзув машинаси» сифатида фойдаландик. Унда ҳужжатлар, руйхатлар яратдик. Компьютер дастурларидан фойдаланиш бугунги кунда бизнинг кундаликли ҳаёт тарзимизга сингиб кетди. Масалан, PowerPoint тақдимотларни яратиш дастури орқали дарсларимизни тақдимот қилишни ўргандик. Интернетнинг ҳаёт тарзимизга кириб келиши мисли кўрилмаган имкониятларни яратди. Қорақалпоқ тили фанини ўқитишда ахборот технологияларидан фойдаланиш қандай натижаларни беради?

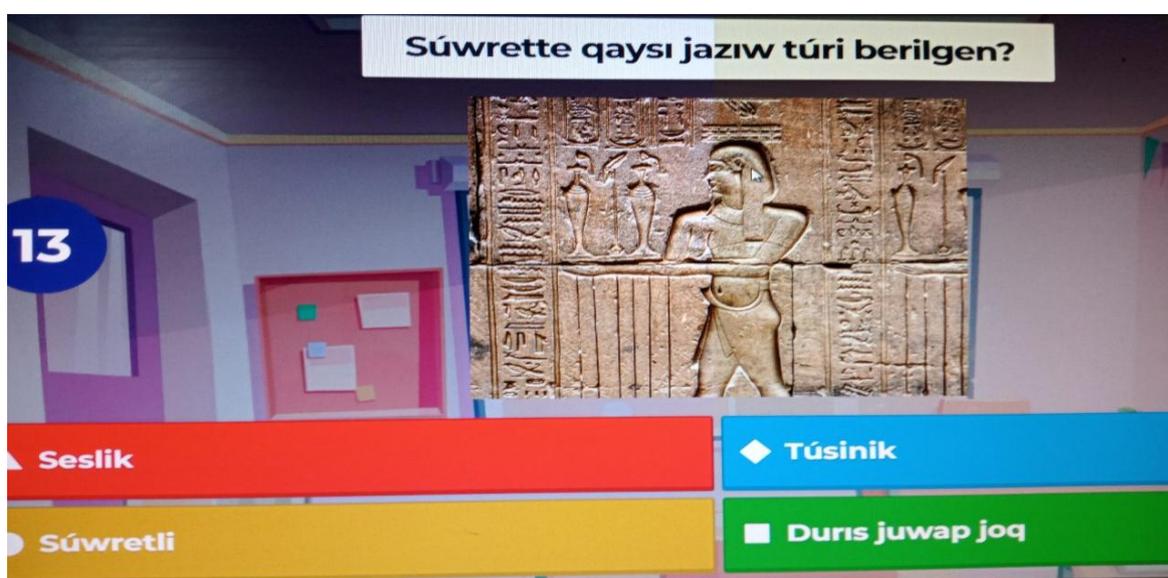
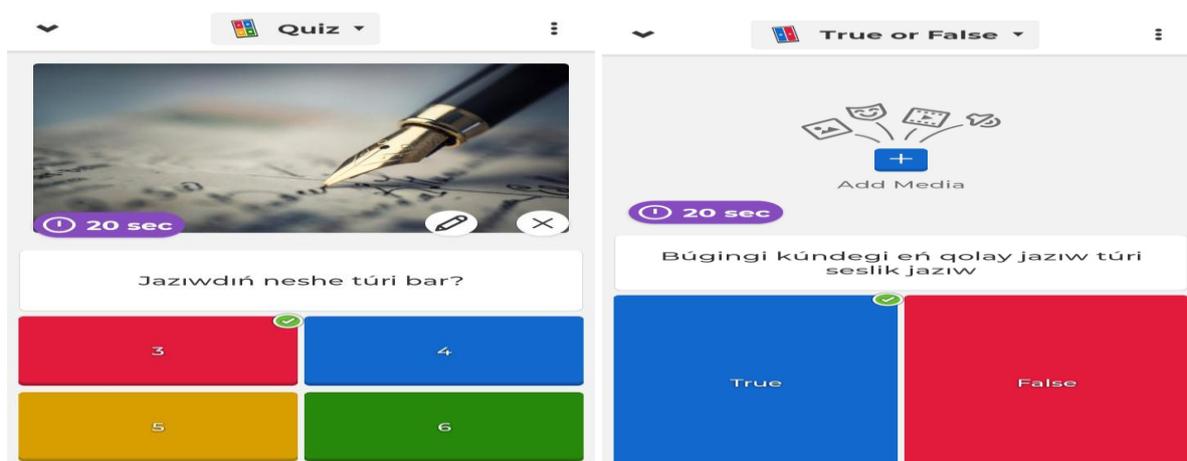
- a) Бу биринчи навбатда фанни ўрганиш учун ўқувчини илҳомлантиради;
- b) Ўқувчилар фаоллигини оширади, ўқувчи шахсини ривожлантиради;
- c) Ўқитувчи ва ўқувчининг ўзаро ҳамкорлигини яна да мустаҳкамлайди;

Ўқув жараёнига ахборот технологияларни жалб этишда қўйидаги йўналишлар бўйича иш олиб борилади:

1. **Тайёр дастурий маҳсулотлардан фойдаланиш.** 6-7-10-синф қорақалпоқ тили дарслигида махсус QR кодлар берилган. Уларда аудио ва видео маълумотлар жойлаштирилган бўлиб интернет орқали ундан фойдаланиш имконияти яратилган.
2. **MS Office дастурлари (Word, Power Point, Publisher) билан ишлаш.** Ҳар қандай таълим муассасасида ишловчи ўқитувчи бу дастурларни яхши ўзлаштира с дарс самарадорлиги яна да ортади.
3. **Интернет ресурслари билан ишлаш.** Интернет ўқитувчиларга жуда кенг имкониятлар яратди. Электрон китоблар, электрон кутубхоналардан фойдаланиш имконияти бугун барчада бор. Адабий асарларнинг фильмларга мослаштирилган сюжетлари, аудио материаллардан фойдаланиш дарсинг яна да эсда қоларли бўлиши билан аҳамиятлидир.

10-синф қорақалпоқ тили дарслигида «Ёзув ва матн. Ёзувнинг пайдо бўлиш тарихи. Ёзув турлари. Матн» остида мавзу берилган. Бу мавзу бўйича Kahoot платформасидан фойдаланиб дарсни мустаҳкамлаш мумкин. Kahoot-жуда қулай таълим платформаси бўлиб, 2013-йилда Норвегияда яратилган. Унда бир вақтнинг ўзида 30 ўқувчи қатнаша олади. Викториналар, тестлар ва ўйинлар яратиш мумкин. Платформанинг веб версияси ва мобиль иловаси мавжуд. Бу платформа ўқувчилар учун дастурий тест ёки викториналардан афзал. Аввал браузердан ёки мобиль иловадан аккаунт орқали кирилади. Савол яратиш учун **Create** ёзуви танланиб, **Title** устига босилади ва асосий мавзу ёзилади. Сўнг **Add question** тугмаси орқали керакли бўлим танланади ва тест яратилади. Масалан, йўқоридаги дарс учун ушбу платформадан фойдаланиб, қуйидагича тестлар яратиш мумкин:

Шунингдек, кушиш (+) белгиси орқали платформадаги расмлардан фойдаланиш имконияти берилган. Платформада **True, False** (тўғри, хато) ва тўрт вариантга эга шаблон бепул, бошқа шаблонлардан фойдаланиш учун пул тўлаш талаб этилади. Саволларга жавоб бериш учун ҳаволани (<https://create.kahoot.it/share/jazwdn-turleri/c48181f3-7991-483f-8478-10380dcb94f8>) ўқувчиларга жўнатганимиздан сўнг QR код ёки пинкод орқали улар тестларни бажаради. Тестларни ечиш яна да қизиқарли бўлиши учун оҳанглар ҳам жаранглайди. Бу дарсинг яна да завкли бўлишига замин ҳозирлайди.

Фойдаланилган адабиётлар

1. Abdizazimov Sh v.b. Ana tili. Uluwma orta bilim beriw mektepleriniń 10-klası ushın sabaqlıq. Respublikalıq bilimlendiriw orayı. Tashkent, 2022
2. Башмаков, М.И. Информационная среда обучения / М.И. Башмаков, С.Н. Поздняков, Н.А. Резник. – СПб. 1996. – 167 с.
3. Ҳамдамов Р в.б Таълимда ахборот технологиялари. «Ўзбекистон Миллий Энциклопедияси» Давлат илмий нашриёти Тошкент-2010
4. Омонов Ҳ.Т в.б «Педагогик технология ва педагогик маҳорат» Тошкент, 2007.
5. <https://online.spbu.ru/news/obuchayushhij-material-platforma-kahoot/>

6. Qaraqalpaq ádebiyatın oqıtıw texnologiyaları. Oqıw qollanba. – Tashkent: INNOVATSIYA-ZIYO, 2022. – 9.3 б.т. – 144 б.
7. Yusupov K.A. Teaching students the methods of artistic depiction in Karakalpak prose. // Journal of Hunan University (Natural Sciences). Vol. 49. No. 04. April 2022. Page - 590-603.
8. Yusupov K.A. Methods of selection of Karakalpak Novels. // Journal of Positive School Psychology. (Scopus) Volume. 6, No. 4 (2022). Page - 26-30. ISSN: 7152-7159.
9. Yusupov K.A. Learning Discussing the Epic Novels. // Eurasian Journal of Learning and Academic Teaching. Volume 7 I March 2022. Page - 26-30. ISSN: 2795-739X.
10. Юсупов К.А. Обучение основам письменной речи учащихся. // «PEDAGOGS» international research journal. Volume-7, Issue-1, April-2022. – Стр. 176-181.
11. Yusupov K.A. Theoretical foundations of teaching Karakalpak literature. // GALAXY international interdisciplinary research journal (GIIRJ). ISSN (E): 2347-6915. Vol. 10, Issue 5. May, (2022). PP. 210-216.
12. Yusupov K.A. Qoraqalpaq adabiyotini úqıtısh masalalari // Journal of new century innovations. (WSRjournal.com), Volume - 5, Issue - 6. May, (2022). PP. – 113-122.
13. Юсупов К.А. Изучение произведений писателя на уроках литературы // Международный научно-образовательный журнал «Образование и наука в XXI веке». Выпуск №26 (том 4), май, 2022. – Стр. 196-201.
14. Yusupov K.A. Methodology for analyzing lyrical works in literature lessons. // Miasto Przyszłości. (**Impact Factor: 9.2**). Vol. 26 (2022). Page - 200-208. ISSN: 2544-980X.
15. Юсупов К.А. Ш.Сейтов прозасын таллаў усыллары. (Методикалық қолланба). – Нөкіс, «Miraziz Nukus», 2017. – 4 б.т. – 64 бет.
16. Юсупов К.А. Академиялық лицейлерде қарақалпақ әдебиятын сабақтан тыс жұмыстар арқалы үйрениўдиң илимий методикалық мәселелери. (Методикалық қолланба). – Нөкіс, «Miraziz Nukus», 2018. – 5 б.т. – 80 б.
17. Юсупов К.А. Qaraqalpaq ádebiyatın oqıtıw metodikası. Sabaqlıq. – Tashkent: Sano-standart, 2018. – 21 б.т. – 336 б.
18. Юсупов К.А. Академиялық лицейлерде қарақалпақ әдебиятын оқытыў методикасы. Монография. – Нөкіс: Qaraqalpaqstan, 2019. – 7 б.т. – 112 б.
19. Юсупов К.А. Академик лицейларда қарақалпақ адабиётини ўқитиш методикаси (педагогика фанлари доктори (DSc) диссертацияси автореферати). – Нөкіс, «Miraziz Nukus», 2021. – 4 б.т. – 66 бет.
20. Юсупов К.А. Kórkem shıǵarmalardıń mazmunıń úyreniw metodikası. Oqıw qollanba. – Tashkent: Yosh avlod matbaa, 2021. – 23,75 б.т. – 380 б.
21. Юсупов К.А. Qánigelik hám pedagogikalıq ámeliyat. Oqıw qollanba.– Nókis: Pimpaz, 2021. – 3.75 б.т. – 60 б.
22. Yusupov KA Arnawlı pánlerdi oqıtıw metodikası. sabaqlıq. – Tashkent: INNOVATSIYA-ZIYO, 2022. – 19 б.т. – 304 б.
23. Konis A. Yusupov. Studying Forms of Teaching Karakalpak Poetry at Academic Lyceums. Eastern European Scientific Journal. Germany. Ausgabe, 3-2018. 72-75.
24. Konis A. Yusupov. Studying Karakalpak Poetry in Academic Lyceums by Various Methods in Class. Eastern European Scientific Journal. (ISSN 2199-7977). Germany. 1-2019. 83-85.

25. Yusupov K.A. Scientific and theoretical foundations of teaching Karakalpak literature at academic lyceums // *Journal of Critical Reviews*. (ISSN 2394-5125). – Vol 7, Issue 7, 2020. – №1. – P.P. 349-354 (<https://www.scopus.com/sourceid/21100920227>).
26. Yusupov K.A. Akademik litseylarda qoraqalpoq adabiyoti // *Til va adabiyot ta'limi*. – Тошкент, 2020. – №6. – Б. 40-41 (13.00.00. №8).
27. Yusupov K.A. Methods of teaching literary material at academic lyceums according to the program // *Academicia. An International Multidisciplinary Research Journal (India)*. (ISSN: 2249-7137). – Vol. 10 Issue 5, 2020. – P.P. 1628-1634 (Impact Factor: SJIF 2020= 7, 13).
28. Yusupov K.A. Curricula for teaching karakalpak literature. // *Academicia: An International Multidisciplinary Research Journal* <https://saarj.com>. Academicia ISSN: 2249-7137 Vol. 11, Issue 5, May 2021, Стр. 1069-1074. Impact Factor: SJIF 2021 = 7.492, 10.5958/2249-7137.2021.01525.1
29. Yusupov K.A. Scientific and methodological problems of studying karakalpak literature. // *Asian Journal of Multidimensional Research (AJMR)* <https://www.tarj.in>. ISSN: 2278-4853 Vol 10, Issue 5, May, 2021. Стр. 585-590. Impact Factor: SJIF 2021 = 7.699. 10.5958/2278-4853.2021.00451.1
30. Юсупов К.А. Изучение творчества Чингиза Айтматова в академических лицеях // *Til va adabiyot ta'limi*. – Тошкент, 2021. – №7. – стр. 52-53 (13.00.00. №8).
31. Юсупов К.А. Научно-методических основы преподавания каракалпакской литературы. *International Scientific Journal Theoretical & Applied Science* p-ISSN: 2308-4944 (print) e- ISSN: 2409-0085 (online) Year: 2021 Issue: 11. Pp. 362-371. <http://T.Science.org>.
32. Юсупов К.А. Педагог шайыр лирикасы ҳам талим-тарбия маселелери // *Ilm ha'm ja'miyet*. Нукус давлат педагогика институти журнали. – Нукус, 2021. – №4. – Б. 100-102.
33. Юсупов К.А. Өсербай Өлеўовтың лирикасын үйрениў. «Өмиўдәрья» журналы, 2021, – №4, – Б. 63-68.
34. Юсупов К.А. Развитие устной культуры учащихся на уроках литературы // *Til va adabiyot ta'limi*. – Тошкент, 2022. – №1. – Б. 70-71
35. Yusupov K.A. Umumiy o'rta ta'lim maktablarida qoraqalpoq adabiyotini o'qitish masalalari // *Til va adabiyot ta'limi*. – Тошкент, 2022. – №2. – Б. 17-18 (13.00.00. №8).
36. Юсупов К.А. Изучение творчества С.Мажитова в школе. // *V Международный журнал научных исследований «Научный импульс»*. Выпуск №1, 30 август, 2022. – Стр. 44-50.
37. Yusupov K.A. Methods of Teaching the Works of O.Satbaev in Schools. // *Journal of intellectual property and human rights*. Vol. 01 Issue. September - 2022. Page – 44-53. ISSN: 2720-6882. <https://journals.academiczone.net/index.php/jiphr>
38. Yusupov K.A., Jiemuratova A.S. Development of Oral and Written Speech of Students in Schools. // *Journal of intellectual property and human rights*. Vol. 01 Issue. September - 2022. Page – 56-66. ISSN: 2720-6882. <http://journals.academiczone.net/index.php/jiphr>
39. Yusupov K.A. of Teaching Korakalpok literature // *Central asian journal of literature, philosophy and culture*. Vol. 03 Issue: 10 - 2022. Page – 75-85. eISSN: 2660-6828.
40. Юсупов К.А. Образ Айдос бия в каракалпакской литературе. // *I International science conference on multidisciplinary research, Abstracts of International Scientific and Practical Conference*. Berlin, Germany January 19-21, 2021, стр. 766-769
41. Юсупов К.А. Изучение в современной каракалпакской лирике. / *III International science conference on e-learning and education, Abstracts of III International Scientific and Practical Conference*. Lisbon, Portugal February 2-5, 2021, стр. 349-353.

42. Юсупов К.А. Изучение творчество Казакбай Юлдашева /V Международная научно-практическая конференция по новым тенденциям в науке и образовании «Theoretical and scientific bases of scieetific thought», 16-19 февраля, 2021 г., Рим, Италия, стр. 503-508.
43. Юсупов К.А. Академиялық лицейлерде А.Атажановтың прозасын үйреніу. /VI Международная научно-практическая конференция по фундаментальным наукам, искусству, бизнесу и образованию, интернет-технологиями и обществу. 23-26 февраля, 2021 г. Стокгольм, Швеция, стр. 443-448.
44. Юсупов К.А. Академиялық лицейлерде Аббаз Дабылов лирикасын оқытыу технологиялары. /VI Международная научно-практическая конференция по фундаментальным наукам, искусству, бизнесу и образованию, интернет-технологиями и обществу. 23-26 февраля, 2021 г. Стокгольм, Швеция, стр. 431-432.
45. Юсупов К.А. Юсупов И.К. Академиялық лицейлерде Әжинияз шайыр лирикасын оқытыу технологиялары. /VI Международная научно-практическая конференция по фундаментальным наукам, искусству, бизнесу и образованию, интернет-технологиями и обществу. 23-26 февраля, 2021 г. Стокгольм, Швеция, стр. 437-442.
46. Юсупов К.А. Юсупов И.К. Лирикалық шығармаларды оқытыу методикасы. /VI Международная научно-практическая конференция по фундаментальным наукам, искусству, бизнесу и образованию, интернет-технологиями и обществу. 23-26 февраля, 2021 г. Стокгольм, Швеция, стр. 469-474.
47. Юсупов К.А. Изучение литературных жанров. / VIII Международная научно-практическая конференция «Problems and tasks of modernity and approaches to their solution», 02-05 марта, 2021 г. Токио, Япония, стр. 198-203.
48. Юсупов К.А. Изучение творчества Аденбая Тажимуратова в академических лицеях. /IX Международная научно-практическая конференция «Innovative technologies in science and education», 04-06 марта, 2021 г. Израил, стр. 226-232.
49. Юсупов К.А. Изучение произведения писателя в академических лицеях. // IX Международная научно-практическая конференция «Innovative technologies in science and education», 04-06 марта, 2021 г. Иерусалим, Израил, стр. 233-238.
50. Юсупов К.А., Алламбергенова Минайым. Изучение творчества Кали Жуманиязова в академических лицеях. /IX Международная научно-практическая конференция «Innovative technologies in science and education», 04-06 марта, 2021 г. Израил, стр. 239-243.
51. Юсупов К.А. Изучение творчества Конысбай Камалова в академических лицеях. // IX Международная научно-практическая конференция «Innovative technologies in science and education», 04-06 марта, 2021 г. Иерусалим, Израил, стр. 250-256.
52. Юсупов К.А. Изучение произведения Мамбеталы Кайыпова в академических лицеях. // IX Международная научно-практическая конференция «Innovative technologies in science and education», 04-06 марта, 2021 г. Израил, стр. 257-264.
53. Юсупов К.А. Изучать разборы эпических произведений в академических лицеях. /X Международная научно-практическая конференция «Topical issues, achieverments and innovations of fundamental and appritd scieences», 09-12 марта, 2021 г., Лиссабон.
54. Юсупов К.А. Академиялық лицейлерде көркем шығармаларды оқытыу технологиялары. /X Международная научно-практическая конференция «Topical issues, achieverments and innovations of fundamental and appritd scieences», 09-12 марта, 2021 г., Лиссабон, Португалия: стр.237-242

55. Юсупов К.А. Драмалық шығармаларды оқытыу ұсыллары. /X Международная научно-практическая конференция «Topical issues, achievements and innovations of fundamental and applied sciences», 09-12 марта, 2021 г., Лиссабон, Португалия: стр. 243-248.
56. Юсупов К.А. Изучение лирика Кунхожа в академических лицах. /XIII Международная научно-практическая конференция «Development of modern science: theory, methodology, practice», 18-19 марта, 2021 г., Мадрид, Испания: стр. 160-165.
57. Юсупов К.А. Жазыушылардың дәретиушилик психологиясы. / XIII Международная научно-практическая конференция «Development of modern science: theory, methodology, practice», 18-19 марта, 2021 г., Мадрид, Испания: – стр. 180-185.
58. Юсупов К.А. Использование современных педагогических технологий в преподавании каракалпакской литературы / Материалы Международной научно-практической конференции. «Татарская литература и культура в контексте взаимодействия национальных литератур и искусств». Казанский федеральный университет, 26-27-марта, 2021 г. Стр.356-362.
59. Юсупов К.А. Изучение творчества Сапа Матчанова. /XV Международная научно-практическая конференция «The world science of modernity. Problems and prospects of development», 25-26 марта, 2021 г. Париж, Франция: стр. 170-175.
60. Юсупов К.А. Инновационные технологии в обучении каракалпакской литературе /Материалы Международной научно-практической конференции. «Татарская поэзия и культура второй половины XX начала XXI века». Казань, 26- апреля, 2021 г. Стр.341-346.
61. Юсупов К.А. Т.Қайыпбергеновтың «Айдос баба» (Мың тиллаға баҳаланған гелле) драмасын таллау ұсыллары / «Түркий халықлары фольлоры хәм әдебияты тарийхы изертлениуиниң әҳмийетли мәселелери» атамасындағы online халықаралық илимий-теориялық конференция материаллары топламы. – Нөкис: НМПИ баспасы, 2021 (27-28-май), – 245-248-бб.
62. Юсупов К.А. Карақалпақ прозасында миллий психологияның сәулелениуи. /«Түркий филологияның әҳмийетли мәселелери» атамасындағы халықаралық илимий-теориялық конференция материаллар топламы. Нөкис, «Қарақалпақстан», 2021, 113-118-бб.
63. Юсупов К.А. 9-класста Б.Қайыпназаров лирикасын таллау. /X Международная научно-практическая конференция «НАУЧНЫЕ ОСНОВЫ СОВРЕМЕННОЙ НАУКИ И ПРАКТИКИ», 23-26 ноября 2021 г., Греция. – 462-466 - бб.
64. Юсупов К.А. Развитие литературной речи и письменного языка учащихся на уроках литературы. “Models and methods for increasing the efficiency of innovative research” a collection scientific works of the international scientific conference (11 Desember, 2021) – Berlin: Copenhagen, 2021. ISSUE– p. 161-165.
65. Юсупов К.А. Қосық теориясын арнаулы изертлеуши алым.. /Инсан қәдири – инсанлар қәлбинде. (илимий, илимий-публицистикалық хәм публицистикалық мақалалар топламы. – Нөкис: Қарақалпақстан, 2022, –151-159- бб.
66. Юсупов К.А. Анализ методика художественного произведения /Сборник материалов Международную научно-практическую конференцию посвященной 60 – летию кафедры «Педагогика» на тему: «Современное общество и педагогическое образование». Казакстан, Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия университети. 22-апреля, 2022 г Стр.268-271.
67. Юсупов К.А. Ádebiyat sabaqlarında oqıwshılardıń dóretiwshilik kompetenciyasını rawajlandırıw. /The and analytical aspects of recent research: International scientific-online conference, Part 1, Issue 5: May 31st 2022. Turkiya, Istanbul: pp. 104-109.

68. Юсупов К.А. Эпик асарларини ўрганиш усуллари. / в конференция и публикацию статьи в сборнике «Международная конференция академических наук », 25- сентябрь, 2022. Россия. Стр. 115-126. <https://doi.org/10.5281/zenodo.7111598>.
69. Юсупов К.А. Изучение лирических произведений на уроках литературы. /Spain International scientific-online conference: “Solution of social problems in management and economy” Part 1, Issue 2: September 20, 2022. www.conf.com. Spain, Испания: pp. 21-26.
70. Yusupov K.A. Akademiyalıq liceylerde poeziyalıq shıǵarmalardı oqıtıw usılları. /Proceedinngs of international Conference on Educational Discoveries and Humanities. Vol. 1 No.1 (2022): ICEDH. Texas, USA.pp. 46-58.
71. Юсупов К.А. Халмурат Сапаров дөретиўшилиқ жолы. «Әмиўдәрья» журналы, Нөкис, 1996. 3-4-саны, 54-60.
72. Юсупов К.А. Бердақ шығармаларын үйрениў усыллары. «Қарақалпақстан муғаллими» журналы, Нөкис, 1996. 1-2-саны, 12-15.
73. Юсупов К.А. «Айдос бий» дәстаны хәм тарийх. «Әмиўдәрья» журналы, Нөкис, 2000. 2-саны, 94-96
74. Юсупов К.А. (авторлар менен бирге) Оқыўшыларымыз пикир айтады. «Әмиўдәрья» журналы, Нөкис, 2000. 3-саны.
75. Юсупов К.А. «Айдос бий» дәстаны хәм тарийх. «Әмиўдәрья» журналы, Нөкис, 2000. 6-саны, 112-115.
76. Юсупов К.А. Хәзирги дәўир хәм Бердақ шайыр мийрасына көз қарас. «Әмиўдәрья» журналы, Нөкис, 2001. 2-саны, 126-128.
77. Юсупов К.А. Хәзирги дәўир қарақалпақ әдебиятында Айдос бий образы. ӨзРИАҚҚБ «Хабаршысы» журналы, Нөкис, 2001. 5-саны, 130-131.
78. Юсупов К.А. Хәзирги дәўир қарақалпақ әдебиятында Айдос бий образының өзгешеликлери. ӨзРИАҚҚБ «Хабаршысы» журналы, Нөкис, 2001. 6-саны, 138-139.
79. Юсупов К.А. «Шырашылар» романының көркем психологизми. «Әмиўдәрья» журналы, Нөкис, 2006. 6-саны, 112-115.
80. Юсупов К.А. ХХ әсирдеги қарақалпақ прозасында көркем психологизм мәселелери. «Муғаллим хәм үзликсиз билимлендириў» журналы, 2007, 4-саны, 11-15 бб.
81. Юсупов К.А. Ишки монолог хәм шеберлик. «Әмиўдәрья» журналы, Нөкис 2008. 1-саны, 113-116 бб...
82. Юсупов К.А. Лирикалық прозада көркем психологизм. «Әмиўдәрья» журналы, Нөкис 2008. 2-саны, 124-127.
83. Юсупов К.А. Жазыўшылардың дөретиўшилиқ шеберлигин үйрениў методикасы. ҚМУ хабаршысы, 2009, 3-4-санлар, 126-129.
84. Юсупов К.А. И.Юсуповтың «Ўатан топырағы» шығармасының мазмунын үйрениў. ҚМУ хабаршысы, 2009, 3-4-саны, 46-49.
85. Юсупов К.А. Қарақалпақ әдебиятын интерактив методлар менен оқытыў усыллары. ҚМУ хабаршысы, 2011, 1-2-саны, 58-60.
86. Юсупов К.А. Қарақалпақ лирикасын изертлеўши алымның дөретиўшилигин үйрениў. «Муғаллим хәм үзликсиз билимлендириў» журналы, 2012, 1-саны, 3-8.

87. Юсупов К.А. «Академиялық лицейлерде И.Юсупов дәретиўшилигин лекция түрлери менен үйрениў усыллары». ҚМУ хабаршысы, 2012, 3-4-санлар, 30-32.
88. Юсупов К.А. Жазыўшылар дәретиўшилигин үйрениў усыллары. «Әмиўдәрья» журналы, Нөкис 2012. 4-саны, 115-118.
89. Юсупов К.А. Қонысбай Камалов-қарақалпақ прозасын изертлеўши алым. «Әмиўдәрья» журналы, 2014, 1-саны, 82-91.
90. Юсупов К.А. Әдилбай Қожықбаев-қарақалпақ әдебиятын изертлеўши. «Әмиўдәрья» журналы, 2014, 6-саны, 123-128.
91. Юсупов К.А. Әдебияттаныўда салмақлы орны бар алым. ҚМУ хабаршысы, №1, 2015, 132-136.
92. Юсупов К.А. Ш.Сейтов прозасында пейзаж хәм қахарман образын үйрениў мәселелери. ҚМУ хабаршысы, №2, 2015, 92-96.
93. Юсупов Қ. Оразбай Сәтбаев поэзиясының көркемлик өзгешеликтери. «Әмиўдәрья» журналы, №5, 2015, 77-87.
94. Юсупов Қ. Бердақ шығармаларын үйрениўде конференция сабақ түринен пайдаланыў. Түркий халықлар әдебиятының гейпара мәселелери, Нөкис-2004.Б. 30-32.
95. Юсупов Қ. Конфликт қахарманлар минез-кулқын ашыўдың негизи. Журналистика ва адабиёт: кеча ва бугун. (Илмий тўплами), 1-қисм. Т. Юрист – маркази, 2008. 44-47.
96. Юсупов Қ. Прозада миллий психологияның сәўлеси. Журналистика ва адабиёт: кеча ва бугун. (Илмий тўплами), 2-қисм. Т. «Юрист –медиа маркази», 2008. 148-150.
97. Юсупов Қ. Академик лицейларда Ажиниёз лирикасини ўқитишда кластер методини қўллаш. «Педагог кадрлар малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлашнинг замонавий шаклларини жорий этиш муаммолари», (Илмий –амалий конференцияси материаллари), Тошкент, 2009. 284-285.
98. Юсупов Қ. Академик лицейларда Ажиниёз лирикасини ўқитишда бурчаклар методи билан ўрганиш. «Олий ва касб-хунар таълими тизимида профессор-ўқитувчиларнинг малакасини ошириш жараёнини такомиллаштириш муаммолари», (Илмий –амалий семинар материаллари), Бухоро, 14-15-май, 2009. 133-136.
99. Юсупов Қ. Көркем шығармалардың мазмунын үйрениў методикасы. Миллий идентивлик ва оммавий ахборот воситалари. (Илмий мақолалар тўплами), Т. «Юрист –медиа маркази», 2009. 48-51.
100. Юсупов Қ. И.Юсупов поэзиясын оқытыў усыллары. «НМПИ илим билимлендириў хәм тәрбия мәселелерин раўажландырыўдағы орны», (Республикалық илимий-теориялық конференция материаллари), Нөкис, «Қарақалпақстан», 2010, 185-187.
101. Юсупов К.А. Әдебияттаныў илимининң жан күйери еди... Илим хәм әдебияттың машақатлы жолларында. (илимий-әдебий хәм еске түсириўлер), Нөкис, 2012, 70-73.
102. Юсупов К.А... Кәсип өнер коллежлеринде Т.Қайыпбергеновтиң «Көздин қарашығы» романын үйрениў усыллары. Илимий топлам (Магистрантлар ушын), Нөкис-2012.Б. 93-94.
103. Юсупов К.А. «Т.Қайыпбергеновтиң «Қарақалпақ қызы» романында пейзаж хәм қахарман образы». Хәзирги филология илимлерининң әхмийетли мәселелери. (Республикалық илимий-теориялық конференциясы мақалалар топламы, 1-бөлим), 2013жылы, 76-80.

104. Юсупов К.А. Академиялық лицейлерде Айдос бий образын үйрениў. (Айдос деген уллы киси.). Бердақ миллий мәдениятымыздың байтереги. (Илимий топлам, Нөкис, «Билим», 2013, 24-26.)
105. Юсупов К.А. Әдилбай Қожықбаев-қарақалпақ әдебиятын изертлеўши. « Әдебиятшы - алым хәм устаз » ҚМУ, Нөкис, 2014, 125-133.
106. Юсупов К.А. Әжинияз шайырдың лирикасын оқытыўда интерактив методлардың қолланылыўы. «Қарақалпақ әдебиятының жарық жұлдызлары». (Илимий мақалалар топламы). Нөкис, «Қарақалпақстан», 2015, 42-46.
107. Юсупов К.А. Т.Қайыпбергеновтың «Тәнхә өзиңе мәлим сыр» повестинде қахарман образын жасаў усылы. «Қарақалпақ әдебиятының жарық жұлдызлары». (Илимий мақалалар топламы). Нөкис, «Қарақалпақстан», 2015, 42-46.
108. Юсупов К.А. Ғәрезсизлик дәўирде Бердақ дәретиўшилигиниң үйренилиўи. «Бердақ-классикалық әдебиятымыздың бийик шыңы» атамасындағы республикалық илимий-теориялық конференция материаллары топламы. КМУ, Нөкис, 2017.
109. Юсупов К.А. Ғәрезсизлик дәўирде Бердақ дәретиўшилигин үйрениў. «Классикалық әдебияты жәмийеттеги манаўий жаңаланыў мәселелери» атамасындағы халық аралық илимий-конференция материаллары топламы., Нөкис, «Илим», 2017, 49-51.
110. Юсупов К.А. Содержание и способы изучения внеклассных работ по каракалпакской литературе в академических лицеях. (Международная научно-практическая конференция «Фундаментальные научных исследования».) Астана, 2018.стр.116-122.
111. Юсупов К.А. Фантастикалық романды таллаў усыллары. / International scientific –online conference: Intellectual education technological solutions and innovative digital tools. Netherlands conference. January, 2023. - pp. 10-19.
112. Юсупов К.А. Изучение в современной каракалпакской прозы / “England” modern psychology and pedagogy: problems and solution. Vol. 11 No.1 (2023): London conference: January, 2023. - pp. 5-14.
113. Yusupov K.A. Scientific theoretical bases of discussing the significant orks. Science and innovation international scientific journal volume 2 issu 9 september. UIF-2022: 8.2 / ISSN: 2181-3337/scientists.uz. (<https://doi.org/10.5281/zenodo.8349677>.)